

Handläggare: Eva Svedman
Telefon: 08-508 10 320

Till
Östermalms stadsdelsnämnd,
sammanträde 2010-01-20

Riktlinjer i Stockholms stad för utredning, dokumentation m m inom socialpsykiatri

Svar på remiss dnr 325-1788/2010 (bilaga)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och översänder densamma till kommunstyrelsen.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Toni Mellblom
tf. avdelningschef

Bakgrund/sammanfattning

Med anledning av förändrad lagstiftning och ändrade rutiner vid utredning av behov av insatser har socialförvaltningen föreslagit en revidering av nuvarande riktlinjer för handläggning av ärenden inom socialpsykiatri. Nuvarande riktlinjer antogs av kommunstyrelsen 2003 och reviderades 2004. Sedan dess har lagstiftning ändrats och staden har infört en ny utredningsmetod inom socialpsykiatri, kallad DUR (Dokumentation, Utvärdering, Resultat), samt beslutat att valfrihet ska råda för vissa insatser.

Syftet med riktlinjerna är att uppnå en bra och rättssäker handläggning. Riktlinjerna ska ge handläggare stöd och vägledning i arbetet och utgå från lagstiftningen. Förslaget till riktlinjer innehåller avsnitt om utredning och biståndsbedömning, dokumentation och uppföljning och olika målgruppers behov av särskilda insatser, samt olika huvudmäns ansvar.

Stadsdelsförvaltningen har inget att invända mot att man reviderar riktlinjerna. Däremot uppfattar förvaltningen det som att man i förslaget på ett olyckligt sätt utvidgar **målgruppen** psykiskt funktionshindrade och gör gränserna för målgruppen mer oklara. Förvaltningen anser att man i staden bör hålla sig till den avgränsning av målgruppen psykiskt funktionshindrade som man ofta gör nationellt t ex i psykiatrireformen och i den Nationella psykiatrisamordningen, dvs personer med *varaktiga* psykiska besvär som är så pass *allvarliga* att man har svårt att klara det dagliga livet och har behov av vård och omsorg. Man ska inte definiera fler människor än nödvändigt som psykiskt funktionshindrade genom att ta med besvär av tillfällig och övergående natur. Det finns idag en olycklig och ibland t o m skadlig tendens att "psykiatrisera" tillfälliga kriser som kan vara ett inslag någon gång i de flesta människors liv.

Ärendets beredning

Svaret på remissen har beretts inom stadsdelsförvaltningens avdelning för socialtjänst, har behandlats i förvaltningsgrupp med facken och landstingets har informerats.

Förslaget till nya riktlinjer har utarbetats inom socialförvaltningen, staben för utredning och projekt inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. En referensgrupp med handläggare från Skärholmen, Skarpnäck, Bromma och Södermalm har gett förslag på ändringar utifrån gällande riktlinjer. Berörda chefer inom socialpsykiatri i samtliga stadsdelsförvaltningar har fått möjlighet att kommentera och föreslå ändringar i förslaget. Utbildning har genomförts för samtliga handläggare och chefer. Brukar- och intresseföreningarna RSMH och IFS fick vid möte med socialförvaltningen i fjol ta del av förslaget till nya riktlinjer. Socialnämndens handikappråd har behandlat ärendet i juni.

Ärendet

Se socialförvaltningens tjänsteutlåtande och förslag till riktlinjer (bilaga).

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har inget att invända mot att man reviderar riktlinjerna, men har några synpunkter på innehållet:

Målgruppen

Förvaltningen uppfattar det som att man i förslaget till nya riktlinjer utvidgar målgruppen psykiskt funktionshindrade och gör gränserna för målgruppen mer oklara.

Förvaltningen anser att vi i staden bör hålla oss till den avgränsning av målgruppen psykiskt funktionshindrade som man ofta gör nationellt t ex i psykiatrireformen och den Nationella psykiatrisamordningen, dvs personer med *varaktiga* psykiska besvär som är så pass *allvarliga* att man har svårt att klara det dagliga livet och därför har behov av vård och omsorg. Man ska inte definiera fler människor än nödvändigt som psykiskt funktionshindrade genom att ta med besvär av tillfällig och övergående natur. Det finns idag en olycklig och ibland t o m skadlig tendens att ”psykiatrisera” tillfälliga kriser som kan vara ett inslag någon gång i de flesta människors liv.

Handläggningen

Avseende handläggningen bör det PM från Juridiska avdelningen, som man i remissen hänvisar till, införas i de föreslagna riktlinjerna.

Placering i Hem för Vård eller Boende (HVB) eller i familjehem

Förvaltningen anser att den enskildes behov av socialpsykiatriska boenden ska tillgodoses i huvudsak inom stadens valfrihetssystem. Där kan stöd ges i form av boendestöd, stöd- och gruppboenden. HVB-hem ska inte uppfattas som ett alternativ till landstingspsykiatrins vårdinsatser. Vilka behov som inte kan tillgodoses inom stadens valfrihetssystem måste i så fall tydliggöras.

Sysselsättning

Förvaltningen efterlyser en tydlig beskrivning av vad respektive huvudmans ansvarsområde är och hur de olika huvudmännen ska samverka kring exempelvis arbets- livsrehabilitering.

Öppen psykiatrisk tvångsvård

I avsnittet om Öppen psykiatrisk tvångsvård - Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPV), anser förvaltningen att föreskrifterna kan vara mer konkreta och beskrivande. Likaså kan kravet på samverkan förtydligas liksom regelverket, om psykiatrins ansvar att informera socialtjänsten om vilka personer psykiatrin avser att ansöka om Öppen psykiatrisk tvångsvård för och om Förvaltningsrättens utslag.

Sammanfattningsvis efterlyser förvaltningen ett tydliggörande av landstingets ansvar för den medicinska och psykiatriska rehabiliteringen i förhållande till kommunens ansvar för social rehabilitering.

Stadsdelsnämnden föreslås godkänna förvaltningens svar på remissen.

Bilaga

Remissen: dnr 325-1788/2010